

MEELIS KALEV

NOORTE RÄNNAK

Kassinurmes

LEMBIT KALEV

Ratsarügemendi klubi

Eesti meistrivõistlused rännakus noortele toimusid Jõgevamaal Kassinurme mägedes (kõrgeim punkt 119 m üle merepinna). Võisteldi 65 km pikkusel distantsil, mis oli jagatud kolmeks osaks. Võistluse korraldajateks olid Eesti Ratsaspordi Liit ja Ratsarügemendi klubi.

Kahel eelneval võistlusaastal kulges rada mägede vahetus ümbruses. Sel aastal saime Jõgeva Metsaseltsilt nõusoleku võistlusradade rajamiseks ka taashoonestatud linnusega linnamäele, paika, kus ligikaudu 5500 aastat tagasi leidsid meie muistsed eellased praeguse hiie kohal Maa energia väljumise koha ning asusid seal toimetama kultusetalitusi.

Võistlustrass kulges üle sügiseselt kaunite korrapäratult

paiknevate küngaste (mõhna-de) ja üle kitsaste järsunõlvaliste vallide (ooside). Lisaks tuli võistlejail läbida ka hulgaliselt külavahe- ja metsateid.

Põhiklassi võistlus kujunes vägagi põnevaks ja pingeliseks, kuigi lõpuprotokollist see välja ei paista. Meistritiitli pälvis **Egle Kalev** hobusel **Zlatograd**. Võitjapaar, kellel rännakukogemust juba nelja hooaja jagu, sõitis sedapuhku strateegiliselt õigesti.

Korraldajana on heameel tõdeda, et kõik startinud (erinevates klassides kokku 13 võistluspaari) jõudsid võistluspäeva lõpuks tervete ja rõõmsatena finišisse ning läbisid edukalt ka veterinaarkontrolli.

2006. a. EMV rännakus noortele 80 km distantsil on kavas läbi viia 9. augustil enam-vähem samadel radadel. Korraldajad ootavad rännakule veelgi rohkem osavõtjaid.

Tulemused

EMV rännakus noored, 65 km

I **Egle Kalev** hobusel **Zlatograd**, aeg 3:31.47,

Ratsarügemendi Klubi

II **Erle Oja** hobusel **Fiasko**, aeg 3:41.37, Liivimaa RK

III **Brit Truuts** hobusel **Adidas**, aeg 3:49.21, Liivimaa RK

IV **Tuuli Reede** hobusel **Roki**, aeg 4:28.35

Vabaklass 32 km, kvalifikatsioonisõit

Edukalt läbisid

Kalli Kalbre, hobusel **Baltimor**, Kassari Ratsmatkad

Kärolin Kiis hobusel **Favora**, Liivimaa RK

Väljaspool arvestust

Maria Peterson hobusel **Brandy**, Liivimaa RK

Gerli Loorits, hobusel **Hellik**

Grete Arro hobusel **Tequila**

Eesti hobuse karikasari, 32 km

I **Kaja Tuisk** hobusel **Aada**, aeg 2:50.54, Kassari Ratsmatkad

II **Nele Ulvi** hobusel **Revilla**, aeg 2:49.42

Vabaklass 65 km

I **Anne Rohtla** hobusel **Jadu**, aeg 3:41.38, RSK Kuldne Kabi

II **Indrek Jõesaar** hobusel **Folger**, aeg 3:50.22

Johanna Strand-Genouve — PRANTSUSMAAL RÄNDAV SOOMLANE

ANNE ROHTLA

Oma Hobu

Kui **Kaija Borup** septembris Eestis käis, mainis ta, et Soome on seminari pidama tulemas **Johanna Strand-Genouve**, Euroopa rännaku meistrivõistluste viienda koha omanik, kes juba pikka aega Prantsusmaal elab. Olime asjast väga huvitatud ja 20. novembril, kui seminar teoks sai, olimegi kolmekesi (**Heigo Rohtla**, **Anne Rohtla** ja **Ülle Palumets**) Helsingis kohal.

Prantsusmaale kolis Johanna kaksikümmend aastat tagasi töö sunnil. Viis kuus aastat ei tegelenud ta seal ratsutamise üldse, kuigi oli omal ajal Soomes sõitnud üht takistussõiduhobust. Siis aga ostis endale araabia-berberi ristanmära, kellega sõitis niisama oma lõbuks, osales lühematel, harrastajatele mõeldud matkaratsutamise distantsidel.

Kord maastikul ratsutamise ajal helistas Johannale Soome pikamaaratsutaja **Erkki Kuvaja**, kes oli sõitmas Dubaisse MM-le ja püüdis leida Euroopas kohta, kus oma hobust enne sihtkohta jõudmist majutada. Telefonikõne kestis veerand tundi ja pani Johanna mõtlema. Ta püüdis selgeks teha, kuidas saaks rännakuga töö kõrvalt põhjalikumalt tegelema hakata.

Esimese 120 km võistluse läbis Johanna 1999. aastal. Siis puudus tal veel kindel treeningplaan, mõnikord jäi erinevatel põhjustel nädal treeningutes vahele. Johannat tema tase rahuldab. Tavaliselt oli võistlejaid umbes 100, nendest 50 lõpetas ja tema oli lõpetajate lõpuosas. Ühel hetkel tekkis aga isu tõusta kõrgemale. Vaja oli plaani, järgida seda ja vaadata tulemusi.

Tänaseks on Johanna Strand-Genouve jõudnud nii kaugele, et tõestab ka teistele: kõrgel tasemel saab võistelda ka laste, pere ja töö kõrvalt. Mõtlemapanev on seejuures, et Johanna töökoht on Pariisis OECD-s. Töö on tema jutu järgi üsna stressirohke. Sõit kodust tööle kestab 1,5 tundi ja tööpäeva pikkus on 9 tundi.

Seminaril oli Johannal kuulajatele palju rääkida. Siinkohal saan esitada vaid osa sellest:

ANNE ROHTLA

Johanna Strand-Genouve

Miks on rännak Johanna meelest hea ala?

- See on väljas värskes õhus harrastatav spordiala, mis eriti hästi peaks sobima inimestele, kes päevade kaupa kontoris viibima peavad.
- See ala on odav: ei ole vaja soojustatud maneepe, kalleid parkuuritarbeid jms.
- Harrastajate vanus võib olla 7-70 eluaastat. Eelmise aasta parim sõitja Prantsusmaal oli endine maratonijooksja, kel aastaid turjal 71!
- See ala sobib kõigile meile, kes me armastame hobuseid. Hobused armastavad rännakut – see on neile loomulik. Kui hobune on õigesti (mitte üle) treenitud, võib ta võistelda ka 20-aastaselt. Pikamaaratsutamine hoiab hobust noorena. Üle 20-aastase hobusega saab veel kuni 90 km dis-

tantsil võistelda. Siis muidugi võidu peale enam ei minda.

- Rännakuhobune on tunduvalt odavam kui uhke sugupuuga takistus- või koolisõiduhobune. Piisab sellest, et hobust vaadates tundub, et temas on see midagi... USA tuntuim pikamaaratsutaja **Valerie Kanavy** ostis näiteks endale kunagi ühe töökoja tagant 500 dollari eest maailmameistri.
- Rännak on meeskonnaala. Meeskonda kuuluvad ratsutaja, hobune, sepp, abilised võistlustel (lähedased sugulased, sõbrad, lapsed), kes kõik on sügavalt asjas sees ja võrdset olulised. Ka Johanna on peale võistlusi oma 5- ja 10-aastaselt tüdardelt, oma sõidu kohta hinnanguid kuulnud.

Milline on Johanna meelest pikamaaratsutaja?

- Inimene, kellele meeldib olla õues hobusega.
- Inimene, kellele meeldib olla koos perega ja lastega. (Lapsed õpivad juba kümneaastaselt hobuse jalgu jälgima.)
- Inimene, kellele meeldib hobust tundma õppida. Pikamaaratsutamise puhul peab hobust eriti põhjalikult tundma ja tunnetama. Lõpuks tekkivat sidet võib nimetada lausa telepaatiliseks.
- Inimene, kellele meeldib võistelda.
- Inimene, kellele meeldib reisida. Võistluskohtades näeb palju uut ja huvitavat, kohtab palju toreid inimesi.

Milline on Johanna arvates pikamaaratsutamise hobune?

- Kuni 80-90 km distantisini võib kasutada ükskõik millist tervet, suuremate käiguigadeta hobust, kellel on tugev süda. Hobusel peab olema hea suur süda juba enne treenimisega alustamist. Oleneb muidugi, millisele tasemele jõuda tahetakse.
- Hobuse kabi peab olema korralik, võimalikult kõrge, eriti tagaosas, et oleks tagatud korralik vereringe.
- Hobusel peavad olema sirged, otse liikuvad jalad.
- Parem oleks ruudukujulisest veidi pikema seljaga hobune. Lühikese kere puhul võib tulla ette esijalale pealeastumist ja hobuse samm on liiga lühike.
- Hobune ei tohiks olla liiga suure massiga. Hea oleks kuni 450 kg. Tal peaks olema lauge abaluu ja hea turi.
- Ökonoomse sammuga, pigem mööda maad liikuv kui jalgu liiga kõrgele tõstev.
- Turjakõrgusega 148-158 cm (ideaalis 155-156 cm).
- Hobune peab olema sirge. Kui on näha, et on kõver – tuvastada probleem ja lahendada see.
- Pigem mära või ruun kui täkk. Suurtel võistlustel tekib täkuga probleeme. Teatud pikkusega distantse läbivad väga hästi, kuid kui peab kannatama, lõpetavad. On õrnad ja kaalutlevad. Johanna hobused on märad ja ise peab ta neist kõige enam.
- Hobune peab saama viibida võimalikult palju väljas. Talvel tuleb jälgida, et ta ei külmetaks, kuid oleks ikkagi 6-7 tundi päevas õues.
- Samuti peab rännakuhobune (nii nagu kõik teisedki hobused) saama õiget, sobivat sööki.
- Väga tähtis on rautamine. Kabjanurk peab olema 52-55°. Iga kord, kui raud ära võetakse, tasub kabjanurka mõõta ja kui nurk on juba 2° madalamaks läinud, see kohe sepaga jutuks võtta.
- Peab saama nii palju treeningut, et vastaks tasemele, kuhu jõuda tahad.
- Tema tall peab olema tolmuvaba ja tuuletõmbuseta. Kopse tuleb hoida, sest probleemide puhul kopsumaht väheneb kohe. Seepärast tuleb hobusel ka palju õues viibida, soovitatavalt koos teiste hobustega.

Artikli autor Anne Rohtla Johanna Strand-Genouve'ga.

- Rännakuhobune peab saama ka ratsastamist. Liikumise peab ta võimalikult lõdvestunult, ilma suurte ja rebivate liigutusteta. Esiotsal liiguvad hobused pörutavad liigselt oma esijalgu. Hobusega peab saama sõita pika ratsmega galoppi, nii et ta sealjuures end ise kannab.

Johanna ütles, et on oma hobuste suhtes üpris paranoiline. Nii kui midagi veidi valesti tundub, võtab kohe koorumuse maha, kraadib nädal aega järjest ja jälgib hoolega. Parem karta, kui pärast hulk aega ja raha ravi peale raisata.

Johanna käest küsiti, kuidas ta oma sportlikku vormi hoiab. Ta vastas, et vormi hoidmise alla kuulub bokside puhastamine, kord kuus tuleva heina ladustamine, lisaks puhastab ta aeg-ajalt käruga ka kopli – seda võiks jõutreeningu alla liigitada. Ratsutamist tuleb nädalas kokku 100-200 km – see on siis erialane treening. Ja lisaks armastab ta lastega jalgrattaga sõitmas käia ning kui vorm on hea, siis meeldib ka joosta. Loomulikult rääkis Johanna ka põhjalikult treeningust, Soome ratsutajatega arutati läbi palju spetsiifilisi probleeme. Saime meiegi paljude asjade kohta nõu küsida.

Et oleks ikka täiesti selge, kui kõva sportlasega tegemist on, lisan veel, et Johanna Strang-Ginouves oli selle aasta FEI Endurance Rider's World Rankingus ehk pikamaaratsutamise maailma edetabelis üheksandal kohal. Punkte omavaid sportlasi oli tabelis kokku 1916.

Sel hooajal võistles Johanna edukalt oma hobustega **Felizja** (9-aastane) ja **Etincelle Larzac** (13) 120 ja 160 km distantidel. Parim tulemus oli viies koht augustikuus Prantsusmaal toimunud Euroopa meistrivõistlustel Felizjal. Selle saavutuse eest sai ta Soome Ratsaspordiliidult arvult 36. meisterratsutaja aumärgi ja stipendiumi.

Rännaku edetabelijuhid 2005

Lõppenud hooajal toimus Eestis neli rännakuvõistlust, kus vanadele tegijatele lisaks tõusid esile mitmeid uued võistlejad. Tuult neile tiibadesse! Uuel hooajal ootame lisaks neile osalema ka palju uusi rännakusõpru.

Juuniorid

- I Erle Oja, Liivimaa RK, 40,3 punkti
- II Joosep Tikk, Kassari Ratsamatkad, 27,75 punkti
- III Kadi Nurs, Kassari Ratsamatkad 24 punkti

Noored

- I Erle Oja, Liivimaa RK, 28,3 punkti
- II Joosep Tikk, Kassari Ratsamatkad, 27,75 punkti
- III Egle Kalev, Ratsarügemendi Klubi, 26,8 punkti

Seniorid

- I Heigo Rohtla, RSK Kuldne Kabi, 87,3 punkti
- II Anne Rohtla, RSK Kuldne Kabi 65,3 punkti
- III Joosep Tikk, Kassari Ratsamatkad, 27,75 punkti

Ponid

- I Britt Tuuts, Liivimaa RK, 21 punkti
- II Kristiina Raudnagel, Märjamaa SK, 18 punkti
- III Kertu Reimann, Märjamaa SK, 12 punkti

Hobused

- I Galarina, RSK Kuldne Kabi 87,3 punkti, 350 km
- II Jadu, RSK Kuldne Kabi, 65,3 punkti, 314 km
- III Aariel, Kassari Ratsamatkad 46,5 punkti, 189 km